

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exacta Facti Species Cum solida Remonstratione non
existentis Prætensæ Electionis Serenissimi Principis
Josephi Clementis Bavariae Ducis junctâ resolutione
diversarum quæstionum pro firmanda ...**

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Propositio Quæ â Sacræ Cæsareæ Majestatis Legato, Excellentissimo
Domino Comite de Kaunitz, Illustrissimo & Reverendissimo Capitulo
Metropolitanæ Ecclesiæ Coloniensis 14. Julij 1688. prælecta fuit. / ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38262

PROPOSITIO REFUTATIO

Quæ à Sacræ Cæsareæ Majestatis Legato, Excellentissimo Domino Comite de Kaunitz, Illustrissimo & Reverendissimo Capitulo Metropolitanæ Ecclesiæ Coloniensis 14. Julij 1688. prælecta fuit.

Lit. A.

Ad Lit. A.

Ingemuit Sacra Cæsarea Bohemiarum & Hungariarum Regia Majestas, dum tristem de obitu Serenissimi & Reverendissimi Principis ac Domini, D. Maximiliani Henrici Archiepiscopi Coloniensis, Sacri Romani Imperii Principis Electoris, per Italiam Archiepiscopi Cancellarij, & Sanctæ sedis Apostolicæ Legati nati, Episcopi ac Principis Hildesienensis & Leodiensis, Electi Episcopi Monasteriensis, Administratoris Berchtesgadenensis, utriusque Bavariæ, superioris Palatinatus, Westphaliæ, Angariæ & Bovillonij Ducis, Comitum Palatini Rheni, Landgravij Leuchtenbergensis, Burggravij Stromb. Marchionis Franchimont, Comitum Loffensis & Hornensis &c.

Laudandus est Sacræ Cæsareæ Majestatis dolor, de morte Reverendissimi Electoris conceptus, ac proæternitate debentur gratiæ, quas Eminentissimus Dominus Cardinalis, uti designatus à sua Serenitate in vivis Successoribus humillimâ submissione hicce rependit, gaudetque simul dolere idem Majestatem suam de morte Electoris quam maximè, quod tam pium, prudentem ac solertem Regentem huic Diocesi & Imperio subtraxerit, si enim Laudem meretur gestum à Domino Electore Regimen non poterunt vituperium pati Eminentissimi Domini Cardinalis Actiones & consilia, à quorum directione ut Continuo Eminentia suæ at

Nun

57.
Nuntium percepit, auxit
vero dolorem, tum ipsa Con-
sanguinitas, tum defuncti
Principis pietas, prudentia
& Laudabiliter gestum Re-
gimen, cujus defectus non
exiguam huic Diœcesi & Ro-
mano Imperio Cladem & ja-
sturam intulit, aded ut jam
totius Christianitatis maxi-
me interlit, talem iterum Archi-Episcopum & Electorem
eligi, qui prioris vestigiis insistat, & simili modo incolumi-
tati Ecclesiæ, & Imperij prospiciat, libertatem quoque Na-
tionis Germaniæ strenuè defendat, & imminetia quæcun-
que pericula ab hoc Archi-Episcopatu, in finibus Imperij
sito, prudenter avertat.

Lit. B.

Recordari sine dubio Do-
minos Capitulares, quid
Legatus antè hac, cum de
negotio Coadjutoriæ agere-
tur, iisdem ob oculos posue-
rit, qua ratione summus Pon-
tifex eosdem dehortatus sit,
Et quæ Mandata ab Audito-
re Camerae publicis valvis
affixa fuerint, quibus utique
deferendum erat, quod ve-
rò Paternæ, & Sanctitatis, &
Majestatis suæ admonitio-
nes spretæ tum temporis
fuerint, suo jam loco relin-
qui; Nunc verò vacante Ar-

tribui voluit Regimen Electro-
re dependit nec fecerit quic-
quam Eminentia sua, nisi
sciente, volente, & appro-
bante Serenissimo Electore,
adeoque ut si quid Regimini
Electoris posset objici, id E-
lectori potius, quam Cardi-
nali foret imputandum.

Ad Litt. B.

Agitur jam de Electione
aut postulatione Princi-
pis Electoris, non verò de
Coadjutoris deputatione,
Ideoque frustra huc revo-
cantur præterita, suo etiam
loco relinquitur, quouscun-
que Advocatiæ munus, vel
authoritas in Ecclesiis Me-
tropolitanis & Cathedrali-
bus se extendat, nec ullum
est dubium quin D. D. Capi-
tulares, juramenti sui reli-
gione ducendi, eoque vota
sua & cogitationes directuri
sint, ut talis eligatur Archi-
chi-

ehi Episcopali sede, Cæsaream Majestatem sui Muneris esse, & Advocatiæ sibi in Ecclesias Germaniæ competentibus incumbere, duxisse Capitulo Metropolitano breviter exponi, quod Archiepiscopatus huic Electoralis dignitas ennexa sit, quam conservare, nec ullo discrimini objicere oporteat.

Lit. C.

Notum esse quod D. Cardinalis de Fürstenberg, natione quidem Germanus, Coronæ tamen Gallicæ quasi mancipatus, & serviliter subiectus, ejusdem Minister, & ibidem naturalisatus sit, in diversis quoque negotiis contra Imperium egerit. Regi Christianissimo fidem & Homagium præstitit, hanc Diocesim theatrum belli fecerit, Argentoratum ab Imperio avulserit, fortalium seu Citadellam Leodiensem exteræ potestati subjecerit.

naturalisatio nullum injicit subjectionis vinculum, sed in eo jure consistit, quod tribuat jus indigenatus, & Privilegium & Capacitatem, officia & beneficia possidendi, bona sua per dispositionem ultimæ voluntatis in alios transmittendi.

Episcopus, ac Princeps Elector, qui huic Diocesi, Imperio & Christianitati, de statu paccato ac tranquillo, omnicurâ provideat, nec patiatur, ut ulla fiat Electorali præ Eminentia injuria.

Ad Lit. C.

Uti certum est quod Dominus Cardinalis ex Libera, perantiqua, & Illustrissima Comitum de Fürstenberg familia, variis Principibus sanguine juncta, prognatus sit, ita ab omni veritate aberrat quod Coronæ Gallicæ mancipatus quodammodo vinculo subiectus sit cujus dictæ error ex sequentibus apparet. Primò nulli huc usque Eminentia sua Jusjurandum præstitit, nisi Sanctitati suæ & Ecclesiis, quarum à quinquaginta ac pluribus Annis commemorum est. Secundo

tendi, & in aliorum hæreditatibus succedendi; & si omnes
 ij Coronæ Gallicæ serviliter subditi essent, qui jus natura-
 litatis ibidem consecuti sunt, tunc Serenissimus quoque
 Minister Ordinis Teutonici, Princeps Ludovicus Antonius
 Neoburgensis, eadem servitute obstrictus esset, utpotè qui
 jus naturalitatis in Gallia obtinet. Tertio fides & homa-
 gium, nihil nisi jus vasallaticum & Clientelare, nullam verò
 subjectionem personalem inferunt, alias Rex Catholicus,
 qui fidem & homagium Regi Christianissimo quondam præ-
 stitit, & adhuc ob terram Charolois præstat, Galliæ quo-
 que foret subditus & servus. Et quis numerare poterit
 Exempla Principum, Comitum, Capitulorum Metropolita-
 norum & Cathedralium, quæ vel Galliæ vel Hispaniæ, vel
 Confœderatis Belgij Provinciis, vel aliis potentiis exteris fi-
 de & homagio obstringuntur, Et quis est qui dicere audeat,
 illos propterea dignitate suâ destitutos, aut altiori Culmi-
 ne vel præEminentia Electorali indignos esse? Quarto si
 hæc omnia vera essent, quæ absque ullo fundamento ob-
 jiciuntur, nulli tamen amplius impedimento forent, quia
 Rex Christianissimus D. Cardinalem ab omni obligatione,
 quâ suæ Majestati devinctus esse poterat, omnimodo exe-
 mit, atque absolvit, & luculento hoc testimonio (*Lit.B.*) de-
 monstravit, Eminentiam suam nec publicè nec privatim
 sibi obstrictam esse, nimium quoque honoris eidem tribui-
 tur, dum Minister Gallicus fuisse perhibetur: Nec satis est
 dicere, quod contrà Imperium in causis quibusdam egerit,
 nominentur causæ illæ, & mox demonstrabitur, insimula-
 tionis hujus falsitas: Quintò quod Eminentia sua in hac
 Diœcesi Theatrum belli adornaverit, crassus error est, qui
 clarè posset ob oculos poni, nisi veritas odium pareret, &
 Amnesia talia ad incudem revocari prohiberet. Quæstia
 fuit justo jure recuperatio ablatorum, in sequelam senten-
 tiæ ab Imperio dictæ, quod verò alij detentoribus iniquis
 adstiterint, & bellum in viscera imperij hujus Diœcesis tra-
 xerint.

erint, non est suæ Eminentia, sed iis attribuendum, qui publici boni causam rei privatae commodis postposuerunt, sed de his plura dicere pax vetat, nec refricatum fuisset vulnus illud, nisi acerba Comitum Imputatio Cardinalem invitum eo adegisset. Sextò Ast dira est calumnia, vix homini Cordato toleranda, quod Eminentissimus Cardinalis Argentoratum ab Imperio avulserit, atque arcem Leodiensem exteræ potentia tradiderit, quam non relinqueret ultam, si malitiosus delator notus esset, qui ad eam devenit proterviam, ut Sacram Cæsaream Majestatem calumniis tam Apertis circumvenire non erubuerit. Quis est qui nesciat, quod Leodium eo tempore in Gallorum manus inciderit, quo Cardinalis jam dudum in Custodia Viennensi detinebatur? quomodo Ergo indistans agere poterat, cui omnis agendi potestas, & eorum quæ agebantur noticia adempta erat? quod Dominus Cardinalis Leodium recuperaverit, quod arcem dirutam reparaverit, quod limites Imperij pro posteris adversus omnes hostium incursus muniverit, hæc omnia & vera & nota sunt, sed tacentur, quia in gloriam Cardinalis vergunt, quæ verò in vituperium ejus tendunt, finguntur, & contra fidem publicam publicè pro veris venditantur.

De Argentina ab Imperio avulsa par est Calumnia, quæ probari facile posset, nisi notoria esset, abest tantum id Domini Cardinalis machinationibus deberi, ut nec sciverit solum, an & quomodo factum sit.

Lit. D.

Nunc quoque illum Diœcesin hanc novo periculo exponere, *fortalitia suspensis presidis* & belli officialibus confidere. Bonnam cujus nescitur ære munire, adeo-

Ad Lit. D.

In quo consistat periculum cui D. Cardinalis hanc Archi-Diœcesin exponit, nemo potest Capere, certum est, nihil ei tam esse cordi, quam ut Diœcesis hæc, & totus que

55.
que Archi-Episcopatum præ-
dam Victoris ferius aut citius
futurum &c.

Orbis Christianus, perpetuâ
pace ac tranquillitate gau-
deat; quæ etiam causa de-
functum Dominum Electro-
rem movit, ut durante morbo suo, Litteras ad Conscriben-
dum Militem ipse manu suâ signaverit, & pecuniam in eum
usum expenderit; Nec ullus, aut officialis aut Miles est, qui
non Decano & Capitulo fide, juramento firmata, devinctus
sit, & si Electio facta fuerit, omniaque in statu paccato exi-
stant, consulendum erit, quid novus Archi Episcopus, ad-
hibito Capituli consilio desuper statuiturus sit. Ac quam-
vis nemini rationem reddere teneamur, ex cujus ære Resi-
dentia Bonnensis muniatur, uti nec alij ad Rhenum Electro-
res ac Principes hac super re examini sistuntur; nihilomi-
nùs ad stabiliendam Imperij, securitatem & cæptas esse, &
adhuc perfici.

Mirum est cur hæc propugnaculi exstructio suspiciones
creet, cum exteri majorem eas apprehendendi causam
habeant; an non Laudandum potius, quàm perstringen-
dum est tam bonum opus, quod Limites Imperij securos
reddit, Diœcesim ab inopinis Incurfibus præservat, & tan-
tum ei securitatis tribuit, ut non tam facilè præda viatoris,
nec ante hac cujuslibet grassatoris spoliolum esse debeat.

Lit. E.

Non posse virum talem ad
Collegium Electorale ad-
mitti, nec esse dubium, quin
parem hæc nova postulatio,
si fiat, cum priore sit sortitu-
ra effectum.

Ad Lit. E.

Perpensis Litteris Româ
Ratisbonâ, & ex aliis au-
lis advenientibus, major af-
fulget spes admittendam ef-
se postulationem, & vi ejus
Sessionem in Electorali Col-
legio concedendam, quam
statuendum aliquid, quod Bullæ aureæ, quod fundamenta-
libus Imperij, sanctionibus, & libero eligendi jure adverfe-
tur;

56.
tur; Nec potest de summa Sanctissimi providentiâ præsumi
sanctitatem suam hoc in casu facturam esse, quod ex Ante-
cessoribus ejus nemo fecit, de quo nullum, vel in jure, vel
in historiis exemplum extat, imò alia planè apparet mens
Sanctitatis suæ ex brevibus, & indultis, à paucò tempore
Eminentia suæ Roma missis.

Lit. F.

Nullam igitur à Capitulo
in Personam D. Cardina-
lis faciendam esse reflexio-
nem, nolle tamen Majesta-
tem Cæsaream per hoc li-
bertati suffragiorum quic-
quam præjudicare, imò ean-
dem potius tueri, ne hic pa-
riter, uti & Argentinæ fa-
ctum, prorsus adimatur.

Lit. G.

Considerandum esse, quod
Dioccesibus Germaniæ
temporalis jurisdictio cum
Regalibus annexa sit, ideo-
que non posse illis illimita-
tam planè eligendi liberta-
tem competere; Sed eam in
tantum esse restrictam, ut non
liceat ab interesse Imperii
recedere.

Ad Lit. F.

Non benè conveniunt ex-
clusio D. Cardinalis, & li-
bera suffragiorum conserva-
tio, quæ utinam non mino-
rem hic quam Argentorati
pateretur diminutionem, ubi
nemo exclusus, imò nec unus
præ altero, pro ut vivi & præ-
sentes hic Capitulares testa-
buntur, specialiter Com-
mendatus fuit,

Ad Lit. G.

Hic aures erigant & ocu-
los aperiant, quotquot
sunt Metropolitana vel Ca-
thedralia in Romano-Germa-
nico Imperio Capitula, &
considerent maturè, qualis
hic anguis in herba lateat,
Lethalem suffragiorum li-
bertati morsum in principiis
tempestivè obstetur inflictu-
rus.

Lit. H.

Adhortari itaque Majestatem Cæsaream, Capitulares omnes & singulos, ut juramentum, quo obstringuntur Imperio, mature pendant, omnia partium studia, omnesque respectus privatos, consanguinitatis & utilitatis propriæ seponent, & cum tot in suo gremio viros sede Archi-Episcopali dignos numerent, ex iis tamen eligant, & quidem per vota secreta & scripta, qui de obtinenda confirmatione certus sit, & talem administrationem gesturus, ut Diocesis novo æris alieni onere non gravetur, sed eo, quo jam onerata est, sublevetur.

Hoc quoque unice exoptat & desiderat Eminentissimus Dominus Cardinalis, nec quicquam magis in votis habet, quam ut Domini Capitulares nullis indulgeant affectibus, sed seposito omnium partium studio, incolumitatem Ecclesiæ sibi pro scopo præfigant, & in talem colliment virum, qui eis notus est, & de cujus experientia, capacitate & prudentiâ, majorem de felici regimine spem poterunt concipere, quam de ignotis sibi subjectis fiduciam habere; Si in hunc finem Domini Capitulares respiciant, nemo reformidabit præscripto in C. *Quia scriptum* &c. modo in omnibus Electionibus Archi-Episcopalibus usitato insistere, in quem casum non est, quod de impetrandâ confirmatione dubitent, Imo talis Archi-Episcopus Electus aut postulatus, ut satisfaciat conscientiæ suæ, ut consulat honori, ut Capituli & subditorum amorem conservet, studebit magis æri alieno solvendo, quam augendo, indefesso quoque studio allaborabit, ut in Diocesi hac per observantiam exactæ disciplinæ Ecclesiasticæ Dei gloria amplificetur. Xenodochia aliæque fundationes piæ, juxta fundatorum intentionem impendantur, justitia ritè administratur, jurisdictio tam in temporalibus quam spiritualibus conservetur, avulsa per viam juris recuperentur, ultiores dimembrationes

H

tiones

tionem impediatur, imperfectum & ruinosum summi Templi ædificium ad meliorem & perfectum statum redigatur, Residentia Bonnenfis, aliæque Arces omni apparatu mobilium à seculo, & quod excedit Coacervatio, penitus nudatæ reuellantur, subditi oneribus publicis omnido subleventur, Commercia & Telonia reflorescant, redditus Capituli augeantur, ejus membra, ut Consiliarij intimi, in causis arduis consulantur, liberè iis aditus pateat, præcedentia debita remaneat, par omnibus & singulis affectio exhibeatur, omnis pompa & sumptus superflui ab aulâ arceantur, officia juxta merita, & non secundum favores conferantur, indigenæ juxta capacitatem præ aliis exteris prærogativam habeant, cum vicinis sincera colatur pax & amicitia, statibus privilegia sua & laudabiles consuetudines illibatæ conserventur, onera ruri sine consensu debito imposita ferè prohibeantur, visitationes annuæ instituantur, concussiones omnes severe puniantur, & cuilibet impartialis justitia administretur.

Lit. I.

Sin secus nesciri quid Cæsar de Regalibus & Jurisdictione temporali sit statuturus, & quam sit rationem exacturus ab iis, quibus culpa contrarij eventus incumbit. De cætero Majestas sua protectionem & gratiam suam Erga hanc Diœcesin conservabit, Dominusque Legatus servitia sua Dominis Capitularibus parata offert, & hanc causam pro ut exigit

Ad Lit. I.

Si Domini Capitulares ea sibi quæ dicta sunt, ob oculos ponunt, nec se impressionibus sinistris à vero scopo patiuntur diverti, non est dubitandum de Collatione Regalium. Tandem ulteriorem sibi Dominus Cardinalis pro defensione honoris sui si opus fuerit deductionem reservat, & de illatis sibi contumeliis, ac comminationibus libertati suffragiorum con-

Del

Dei gloria, Cæsaris obse-^{59.}trariis, & quæsitâ hoc modo
quum, Patriæ salus, & secu-
ritas enixè commendat. sui exclusione solemniter
protestatur.

Adjunctum sub Lit. A.

EXTRACTUS

De puncto Amnestiæ Generalis.

Articulus Secundus.

Sit utrimque perpetua oblivio, & amnestia omnium eorum, quæ ab initio horum motuum, quocunque loco, modove ab una vel altera parte, ultrò citròque hostiliter facta sunt, ita ut nec eorum, nec unius alterius rei causa, vel prætextu, alter alteri posthac quicquam hostilitatis, aut inimiciæ, molestiæ vel impedimenti, quo ad personas, statum, bona vel securitatem, per se vel alios, clam vel palam, directè, vel indirectè specie juris vel viâ facti, in imperio aut uspiam extra illud, non obstantibus ullis prioribus pactis, in contrarium facientibus, inferat, vel inferri faciat, aut patiat, sed omnes & singulæ, hinc indè tam ante bellum, quàm in bello, verbis, scriptis, aut factis, illatæ injuriæ, violentiæ, hostilitates, damna expensa, absque omni Personarum rerumvè respectu, ità penitus abolitæ sint, ut quidquid eo nomine alter adversus alterum prætendere possit, perpetuâ sit oblivione sepultum.